

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ФИНАНСИИ

СТРАТЕШКИ ПЛАН
НА МИНИСТЕРСТВОТО ЗА ФИНАНСИИ
2018 - 2020

Скопје, ноември 2017 година

1. СТРАТЕШКИ ПЛАН НА МИНИСТЕРСТВО ЗА ФИНАНСИИ ВО ПЕРИОД 2018-2020

1.1. ВОВЕД

Стратешкиот план на Министерството за финансии за периодот 2018-2020 година претставува повеќенаменски документ, кој ги одразува целите и приоритетите како и реформските процеси во областите за кои е надлежно Министерството за период од три години, целосно усогласени со Програмата на Владата на Република Македонија, Стратешките приоритети и НПАА програмата. Во согласност со интегралниот процес на планирање и буџетирање, овој Стратешки план е придружен документ на Буџетот на Министерството за финансии.

Истовремено во Стратешкиот план на Министерството за финансии се содржани и целите и задачите на организациските единици и на Министерството во целина, активностите за остварување на тие цели, ефектите и резултатите кои се очекуваат и човечките и финансиските ресурси за нивно остварување. Реализацијата на целите и задачите е дадена по носители и рокови за нивно извршување.

Во овие рамки, покрај редовните активности, ставен е акцент и на продолжување на реформите на полето на унапредување на управувањето со јавните финансии, управувањето со трезорот, даночната и царинската политика, управувањето со јавниот долг, финансискиот сектор, јавните набавки, внатрешната ревизија и контролата како и во справувањето со организираниот криминал, корупцијата и перењето пари.

Реализацијата на активностите е презентирана и спроведување на реформи сврзани со евроатлантските интеграциски процеси, имплементацијата на ИПА фондовите, процесот на фискалната децентрализација и финансирањето на локалната самоуправа, а во тие рамки и обврските кои произлегуваат од Охридскиот рамковен договор.

1.2. ЦЕЛ (МИСИЈА) НА МИНИСТЕРСТВОТО

Главната цел на Министерството за финансии е преку успешно управување со јавните финансии да се постигне повисок економски раст и подобрување на квалитетот на живеење на граѓаните на Република Македонија.

1.3. ВИЗИЈА

Визијата на Министерството за финансии е преку реализација на прогресивни идеи од својот домен да придонесе за зајакнување на функционалната пазарна економија која се темели на знаење, иновации и одржлив развој.

ПОДДРШКА НА ВЛАДИНИТЕ ПРИОРИТЕТИ И ЦЕЛИ НА КОИ ЌЕ СЕ АНГАЖИРА МИНИСТЕРСТВОТО ЗА ФИНАНСИИ

Стратешки приоритети во 2018 година се утврдуваат за:

- развој на економијата, зголемување на продуктивното вработување и подигнување на животниот стандард на граѓаните;
- Република Македонија – членка на НАТО и Европската унија;
- одлучна и неселективна борба со организираниот криминал и корупцијата;
- владеење на правото и изградба на независни институции;
- реформи во образованието и инвестирање во иновации и информатичка технологија;
- реформи во правосудството;
- целосно спроведување на начелата на Охридскиот рамковен договор, градење на граѓанска држава и етничка кохезија врз принципите на меѓусебна толеранција и почитување.

За остварување на стратешките приоритети се утврдуваат следните приоритетни цели:

- поддршка на домашните претпријатија, пред сè на малите и средните и зголемување на нивото на платите во економијата;
- воведување на поголема праведност во даночниот систем, со цел праведна распределба на доходот и општественото богатство паралелно со обезбедувањето на транспарентност во трошењето на парите на граѓаните преку државниот буџет;
- фискална политика во функција на фискална одржливост и етапна консолидација на јавните финансии, поддршка на економијата со значителни инвестиции во инфраструктурни проекти;
- макроекономска политика насочена кон задржување на макроекономската стабилност, зголемување на конкурентноста на економијата и зголемување на вработеноста;
- создавање на поволна деловна клима со политики на соработка со бизнис-секторот, унапредување на концептот и практиките за општествена одговорност, недискриминација, зголемена ефикасност и транспарентност на институциите и целосно почитување на правната држава;
- развој на активниот туризам како потенцијал за силен локален економски развој;
- развивање на претприемништвото;
- поддршка на развојот и воведување на нови чисти (зелени) технологии за индустрискиот сектор;
- вложување во науката и истражувањето, како и во развој на нови технологии и индустрии со поголем поврат на инвестицијата;
- активна и транспарентна политика на привлекување странски директни инвестиции преку стимулирање на привлекувањето на инвестиции со поголема додадена вредност, кои обезбедуваат поврзување со домашните претпријатија;
- унапредување на добрососедските односи, активно учество во регионалните иницијативи и јакнење на соработката со европските и воневропските земји, на билатерален, регионален и мултилатерален план;

- водење на сериозна и силна меѓународна активност со цел Македонија да добие можност да започне преговори со ЕУ и носење на клучни стратешки одлуки базирани врз препораките на Извештајот на Прибе и итните препораки на ЕУ, како и препораките од Предпристапниот дијалог на високо ниво со ЕУ;
- одлучна и неселективна борба со организираниот криминал и корупција, како темелни реформи за владеење на правото и изградба на независни институции;
- преземање на мерки, во согласност со сите цивилизациски придобивки, на меѓународен и регионален план, да не се дозволи на кој било граѓанин на Република Македонија да му се оспорува неговата етничка, културна, јазична, религиозна, родова или друга определба;
- ставање на европската финансиска поддршка во функција на европеизација на целата држава и овозможување на достапност на ИПА средствата и за општините, училиштата, синдикатите, маргинализираните групи, работодавачите, невработените, малите и средните претпријатија, граѓанските организации, универзитетите и истражувачките институции и за неформалните групи на граѓани со зголемена транспарентност во нивното раководење и искористување;
- зајакнување на процесот на планирање, подготвување и следење на реализацијата на Националната програма за усвојување на правото на Европската унија (НПАА) како основен стратешки програмски документ во процесот на усогласување на националното законодавство со законодавството на Европската унија;
- континуирано јакнење на координативниот систем за процесот на евроинтеграции и јакнење на професионалните административни капацитети, како и зајакнување на механизмите за следење на примената на законодавната процедура во процесот на усогласување на националното законодавство со правото на Европската унија;
- поддршка на другите државни институции;
- градење на унитарно, мултикултурно и толерантно општество преку суштинска политичка поддршка со која Македонија ќе се гради како граѓанска држава на сите што живеат во неа: Македонци, Албанци, Турци, Срби, Власи, Роми, Бошњаци и сите други помали заедници во насока на поголема интеркултурна комуникација и градење дух на меѓусебно почитување;
- зголемување на транспарентноста Владата на Република Македонија преку целосно имплементирање концептот на отворена влада;
- промовирање на хумана популациона политика, унапредување на човековите права и создавање институционални капацитети за нивна ефикасна заштита;
- унапредување на правата на жените и зголемување на нивното учество во политичкиот, економскиот и јавниот живот и имплементација на родовата перспектива во креирање на политиките и буџетите;
- непристрасно и недискриминирачко спроведување на законите;
- изградба на достапен, квалитетен и долгорочно-финансиски одржлив систем на здравствена заштита, кој ќе обезбеди нормални услови за работа на медицинскиот кадар, поголеми шанси за нивна специјализација повисоки плати, со цел да се спречи нивниот одлив во странство, ставање на граѓаните во центарот на здравствениот систем и зајакнато чувство и одговорност на поединецот за сопственото здравје и здравјето на другите;
- создавање стручна, ефикасна, отчетна и транспарентна јавна администрација;

- усогласување на работата на јавната администрација со стандардите на Европската унија заради целосна интеграција на македонскиот со европскиот административен простор;
- зголемување и поддршка на развојот на индустриско-преработувачките капацитети кои ќе бидат извозно ориентирани и ќе создаваат производи со повисока додадена вредност, поддршка на индустриските капацитети кои ќе овозможат супституција на увозот;
- изградба на инфраструктура што ќе значи иднина за македонската економија, а ќе ги стопира инвестициите во непродуктивни проекти;
- создавање на функционален систем за заштита на животот и имотот на граѓаните;
- зајакнување на капацитетите на општините, зголемување на нивната транспарентност и отчетност, продолжување со процесот на децентрализација во насока на приближување на власта до граѓаните и нивно зголемено учество при носењето на одлуките, подобрување на услугите, рамномерен развој и зголемен квалитет на живеење на целата територијата на Република Македонија;

1.4. ЗАДАЧИ И ОБВРСКИ НА МИНИСТЕРСТВОТО ЗА ФИНАНСИИ

Министерството за финансии ги врши работите кои се однесуваат на:

- Креирање и следење на остварувањето на макроекономската политика и подготовка на краткорочни и среднорочни проекции на главните макроекономски индикатори, анализа на деловната клима и мерки за нејзино континуирано унапредување, како и координација во процесот на подготовка на Програмата за економски реформи ;
- Креирање на фискалната политика, управување со јавните финансии, унапредување на буџетскиот процес, подготвување и извршување на Буџетот и завршната сметка на Буџетот на Република Македонија, како и подготовка на среднорочни фискални проекции, анализа и следење на буџетските приходи и расходи на централно и локално ниво и следење на јавните инвестиции;
- Креирање на даночна и царинска политика во функција на зголемување на конкурентноста на националната економија и водење преговори за склучување на договорите за заштита на инвестиции и договорите за одбегнување на двојно оданочување и за заштита од фискална евазија;
- Ефикасно управување со јавниот долг на Република Македонија преку обезбедување средства за финансирање на Буџетот на државата со најнизок можен трошок, на среден и долг рок и со одржливо ниво на ризик и издавање државни гаранции на начин кој одговара на прудентно ниво на ризик, одржување ефикасен и ликвиден пазар на државни хартии од вредност и редовно сервисирање на обврските по основ на јавниот долг;
- Управување со трезорската сметка и другите сметки на државата, следење на наплатата на јавните приходи и расходи на централно и локално ниво, нивна распределба по корисници и единиците на локална самоуправа, како и подготовка на проекции за ликвидноста на трезорската сметка;
- Унапредување на управувањето со јавните финансии преку промовирање на транспарентноста, отчетноста, фискалната дисциплина и ефикасноста во користењето на јавните ресурси, со цел обезбедување на ефикасност и ефективност на јавната потрошувачка и обезбедување на повисоко ниво на јавни услуги и економски развој, како и координација во процесот на реализација на Програмата за управување со јавните финансии -ПФМ.
- Ефикасно користење на ЕУ претпристапната помош и воспоставување на ефикасен систем на контроли во распределбата на средствата од ИПА фондови;

- Одржување на стабилен финансиски систем преку изготвување на регулатива од областа на банкарскиот систем и небанкарските финансиски институции, пазарот на капитал, системот на осигурување, сметководствениот систем, ревизијата и платниот промет, финансискиот лизинг, игрите на среќа и забавните игри;
- Наплата на побарувања пренесени по законски основи во Министерството за финансии, побарувања генерирани од Компензациони фондови какао и наплата на побарувања по основ на јавен долг;
- Хармонизација и унапредување на системот на јавна внатрешна финансиска контрола и воспоставување функционално независна внатрешна ревизија во согласност со меѓународните стандарди и најдобрите практики на ЕУ и спроведување на внатрешна финансиска контрола во Министерството и во другите органи, спроведување на внатрешна ревизија во Министерството и органот во состав на Министерството без својство на правно лице, како и спроведување на надзор врз управувањето со јавните средства, со цел заштита на финансиските интереси на субјектите од јавниот сектор;
- Јакнење на системот на јавни набавки во согласност со европските стандарди и системот на борба против организираниот криминал, корупцијата и перењето на пари, во функција на јакнење на правната држава и владеењето на правото;
- Координација на соработката со меѓународните финансиски институции и непосредно учество во преговорите со ММФ и со Светската банка за аранжманите кои се поддршка на имплементацијата на структурните реформи за економски развој, како и со Европската банка за обнова и развој, Европската инвестициска банка, Банката за развој при Советот на Европа и билатералните финансиски институции во однос на утврдување на најповолен начин за финансирање на проектите.
- Програмирање, техничка имплементација и следење на проектите на Министерството за финансии финансирани преку ИПА ТАИБ.

1.5. СПЕЦИФИЧНОСТИ НА МИНИСТЕРСТВОТО ЗА ФИНАНСИИ

Специфичностите на Министерството за финансии се тесно врзани со подготовката на стратешките документи како: Фискална стратегија со која се дефинира среднорочната фискална, макроекономската политика и политиката на јавен долг, подготовка на Буџетот на Р.М., Програмата на економски реформи и Програмата за управување со јавните финансии, со која се дефинираат реформите во областа на јавните финансии. во функција на подобрување на ефикасноста и ефективноста на јавните финансии. Истовремено, Министерството за финансии во рамките на своите надлежности, обезбедува контрола и надзор врз финансиското и наменското користење на средствата и го координира исполнувањето на обврските кои произлегуваат од НПАА програмата и другите стратешки документи за европска интеграција.

Во Министерството за финансии се воспоставени главните структури за децентрализирано / индиректно управување со средствата од ЕУ-ИПА (Надлежен координатор за акредитација, Националниот координатор за авторизација и Програмскиот службеник за авторизација/раководител на оперативната структура), кои што ја преземаат крајната одговорност за ефикасно и ефективно финансиско управување со средствата од претпристапните фондови од ЕУ – ИПА, согласно овластувањата кои произлегуваат од договорите склучени помеѓу Владата на Република Македонија и Европската комисија.

Специфичностите на Министерството за финансии произлегуваат и од законските овластувања во делот на јавните набавки, внатрешната финансиска контрола како и активности во борбата против организираниот криминал, корупцијата, спречување на перењето пари и финансирање на тероризам.

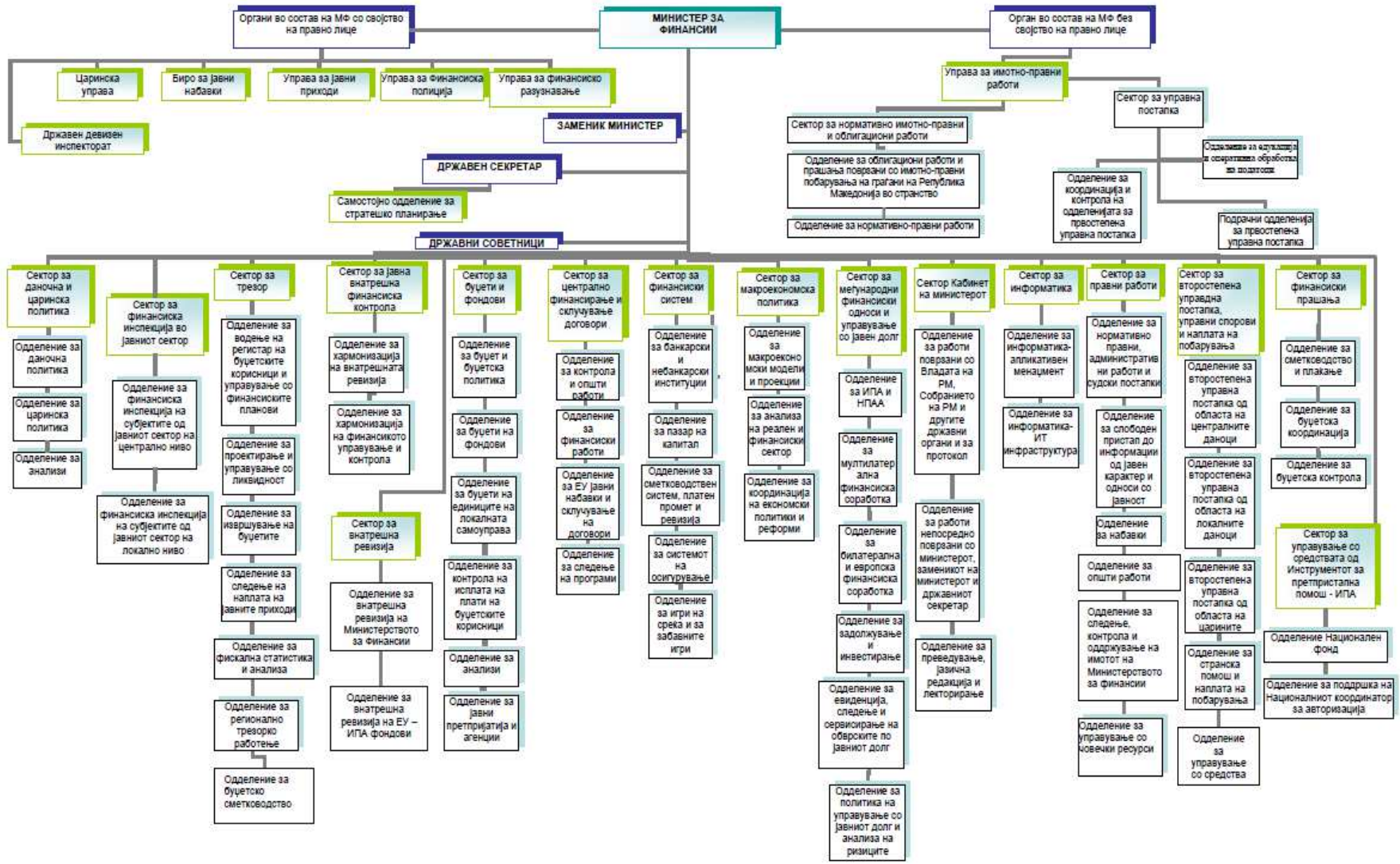
Согласно ова Министерството го координира и надгледува спроведувањето на политиките во работата на: Царинската управа, Управата за јавни приходи, Управата за финансиско разузнавање, Управата за финансиска полиција, Бирото за јавни набавки и Државниот

девизен инспекторат, како органи со својство на правно лице, како и на Управата за имотно-правни работи, како органи во состав на Министерството за финансии.

ПОСТАПКИ ЗА СОРАБОТКА

Во остварувањето на своите активности и извршувањето на задачите Министерството за финансии соработува со: Народната банка на Република Македонија, Македонската банка за поддршка на развојот; мултилатерални и билатерални финансиски и други институции и организации (ММФ, Светската банка, Банката за развој при Советот на Европа, KfW, USAID, Шведска – SIDA, Јапонија – JICA, Европската банка за обнова и развој, агенции на ООН (UNDP, FAO и други), Европската инвестициона банка, Европската комисија, Делегацијата на Европската Комисија и други меѓународни субјекти и синдикати, како и корисниците и единките корисници на средства од Буџетот; единиците на локалната самоуправа; Генералниот секретаријат при Владата на Република Македонија; Секторот за евроинтеграции при Владата на Република Македонија, Агенцијата за супервизија на осигурувањето, Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување, Државен завод за ревизија, Државен завод за статистика, Сојуз на стопански комори на Македонија; Македонската берза; Централниот депозитар на хартии од вредност, Комисијата за хартии од вредност, Комисијата за заштита на конкуренцијата, Фондот за осигурување на депозити, Централниот регистар, Националното биро за осигурување, Државниот завод за геодетски работи, институции од науката; јавните обвинителства; судовите; Комисијата за спречување на корупцијата; бизнис секторот (одделни деловни субјекти, компании, економски здруженија и сл.).

Органограм на Министерството за финансии

1.7. ПОДДРШКА НА МИНИСТЕРСТВОТО ЗА ФИНАНСИИ ВО РЕАЛИЗАЦИЈА НА ВЛАДИНИТЕ ПРИОРИТЕТИ И ЦЕЛИ:

Министерството за финансии во рамките на своите законски надлежности превзема мерки и активности кои придонесуваат за реализација на одредени стратешки приоритети:

➤ *Развој на економијата, зголемување на продуктивното вработување и подигнување на животниот стандард на граѓаните:*

Преку одржување на макроекономска стабилност, обезбедување на долгорочна фискална оддржливост, подобрување на бизнис климата, позасилена наплата на изворните приходи и другите приливи, обезбедување на рационално и наменско користење на приходите, спроведување даночна и царинска политика во функција на порамномерна распределба на доходот и поддршка на граѓаните и економските субјекти, како и поефикасно користење на буџетските средства во развојни програми и инфраструктурни инвестиции, ќе се обезбеди одржлив економски раст креирање на работни места и подобрување на животниот стандард на населението.

➤ *Одговорно управување со јавните финансии:*

Преку одржување на умерено ниво на буџетски дефицит и управување со јавниот долг и минимизирање на трошоците со одржливо ниво на ризик, зајакнување на внатрешната финансиска контрола преку воспоставување на децентрализиран систем на управување со финансии и зголемена транспарентност, ќе се обезбеди одговорно управување со јавните финансии, зголемување на ефикасноста во наменското трошење подобрување на квалитетот на јавните финансии.

➤ *Спроведување на процесот на фискална децентрализација во рамките на целосно воспоставената законска и институционална рамка на локалната самоуправа со развиени, одговорни и функционални општини:*

Остварување на сеопфатен и одржлив фискален локален развој како основен предуслов за создавање на економски појаци и развојно ориентирани единици на локалната самоуправа;

➤ *Зајакнување на капацитетите за целосно приближување и преземање на правото на ЕУ, јакнење на административните капацитети и координативните структури за преговори со ЕУ и користење на претпристапните фондови на ЕУ, поддржано преку донатори и Буџетот на Република Македонија:*

Преку обезбедување на сигурно финансиско управување со средствата од ИПА 1 и ИПА 2, унапредување на ефективен и ефикасен систем на внатрешна контрола и прилагодување на системот за индиректно управување со средствата од ИПА 2 ќе се зајакнат капацитетите во преговорите со ЕУ и користењето на претпристапните фондови на ЕУ.

➤ *Силна поддршка на борбата против организиранот криминал, корупцијата и перењето пари, со создавање на појаци структури во функција на владеењето на правото:*

➤ *Јакнење на ефикасноста и транспарентноста во работењето и развивање на систематски пристап за едукација и стручно надградување на вработените преку континуиран процес на обука.*

1.8. ОСВРТ НА ПОСТИГНАТИТЕ РЕЗУЛТАТИ ВО 2016 ГОДИНА

Во 2016 година Министерството за финансии во рамките на своите надлежности своите активности и мерки ги насочи кон реализирање на стабилна макроекономска политика (остварен е раст на БДП од 2,4%), рестриктивна фискална политика (остварено е умерено ниско ниво на буџетски дефицит 2,6% од БДП) и умерено ниво на јавен долг, што придонесе за одржување на стабилна фискална позиција на земјата.

Поаѓајќи од законски утврдените надлежности и организационата поставеност на министерството, подготвени се повеќе закони и подзаконски акти во функција на реализација на поставените цели и надлежности на министерството.

1. Во областа на **јавните финансии** донесен е Буџетот на Република Македонија за 2017 година и Законот за извршување на Буџетот на Република Македонија за 2017 година многу порано од утврдениот законски рок, а во текот на годината се усвоија и Измени и дополнувања на Буџетот на Република Македонија за 2016 година и Завршна сметка на Буџетот на Р.М. за 2015 година.

2. Во областа на **финансискиот систем** донесени се повеќе измени на законски решенија во функција на натамошно зајакнување на финансискиот систем и системот на осигурување и тоа: Закон за банки, Закон за изменување и дополнување на Законот за лизинг; Закон за финансиски друштва, Закон за брз трансфер на пари, Закон за НБРМ, Закон за Централен регистар, Закон за Фондот за осигурување на депозити, Закон за девизно работење, Закон за заштита на потрошувачи при договори за потрошувачки кредити; Закон за ревизија на инструментот за претпристапна помош (ИПА), Закон за ревизија, Законот за државната ревизија, Законот за вршење на сметководствените работи; Закон за хартии од вредност, Закон за инвестициски фондови, Закон за преземање на акционерските друштва; Законот за супервизија на осигурување, Закон за игрите на среќа и за забавните игри. Со определени подзаконски акти (донесени се 22 правилници) доуредени се определени прашања сврзани со основање на финансиски друштва, финансиски лизинг, игри на среќа, издавање на лиценца за производители на интернет игри на среќа и извршени се анализа за висината на каматните стапки во Република Македонија во однос на дел од земјите членки на ЕУ и земји од регионот;

3. Во областа на **меѓународните финансиски односи и управувањето со јавниот долг** обезбедени се средства за продолжување на започнатите продуктивни инфраструктурни проекти во функција на повисок економски раст и тоа донесени се: Закон за задолжување на Република Македонија со втор дел од заем кај Европската инвестициона банка по финансискиот договор за Проектот за изградба на автопатот на Коридор X на делницата Демир Капија-Смоквица, Закон за изменување на Законот за задолжување на Република Македонија со кредит кај Кредитната банка за обнова ("KfW") по Договорот за кредит за Проектот за наводнување на јужниот регион на Вардар и Закон за изменување на Законот за задолжување на Република Македонија со заем кај Кредитната банка за обнова - КфВ по Договорот за заем за проектот „Наводнување на јужната долина на реката Вардар – фаза II;

Со определени подзаконски акти доуредени се надлежностите во областа на управувањето со јавниот долг и тоа: донесени се Одлука за утврдување на максималниот износ на ново задолжување преку издавање на државни хартии од вредност на домашниот финансиски пазар во 2017 година и Одлука за максимален износ на ново задолжување преку издавање на државни хартии од вредност на меѓународниот пазар на капитал - еврообврзница на Република Македонија. Изработен е и Годишен извештај за јавниот долг за 2015 година и политика на управување со јавен долг како составен дел на Фискалната стратегија за 2017-2019 година.

4. Во областа на **управувањето со Европските фондови** подготвени се: Годишни изјави за гаранција за функционирање на системот на управување и контрола во рамки на децентрализираното спроведување на ИПА (ДИС) за ИПА Компонентите I, III, IV и V за 2015 година; Доставени се редовни апликации за средства до Европската комисија, врз база на направени трошоци во рамките на I, III, IV и V ИПА компонента; Подготвени се акциски планови за отстранување на недостатоците, согласно наодите на ревизорското тело на ИПА компонентите I, III, IV и V; Одржани се ревизорски мисии од страна на Европската комисија како и одржани технички состаноци во Брисел; Годишни декларации за сметките за ИПА компонентите I, III, IV и V; Ревидирани се внатрешните постапки за работа за управување со ИПА средствата и истите се доставени до Европска комисија; Потпишана е финансиска спогодба за ИПА II за Повеќегодишната Акциска Програма за Република Македонија за животна средина, климатски акции и транспорт за 2014-2016 година, со што е доделено правото за индиректно управување со средствата од оваа програма, Потпишана е финансиска спогодба за ИПА II за Годишната Акциска Програма за Република Македонија за 2014 година, како и за 2015 со што е доделено правото за индиректно управување со средствата од оваа програма; Изготвен е пакет за акредитација на мерката Рурална Инфраструктура во рамките на ИПАРД Програмата и доставен е до Ревизорското тело за проценка на усогласеност; Донесена е Уредба за утврдување на меѓусебните односи на органите и структурите во рамките на системот за индиректно управување со Инструментот за претпристапна помош (ИПА II); Потпишан е Договор за имплементација на ИПА II преку системот за индиректно управување со ИПА II помеѓу НИПАК, НАО и Раководителот на Оперативната структура. Истовремено донесени се:

- Прирачници за работа на НИПАК, ЦФЦД, НФ/МС и Оперативните структури согласно правилата утврдени со новите регулативи за ИПА2 се одобрени од страна на НАО.
- Воспоставен е систем за електронско известување на неправилности до Европското биро за борба против измама (ОЛАФ) согласно барањата на Рамковната Спогодба за ИПА II.
- Изготвени се месечни извештаи за следење на напредокот на ИПА проектите на Министерството за финансии, во рамки на Националната програма ТАИБ 2009, ТАИБ 2010 и ТАИБ 2011
- Подготвено е тендерско досие и склучен е договорот за Проектот за понатамошно усогласување со законодавството на ЕУ во областа слободно движење на капитал и финансиски услуги - пазар на хартии од вредност и инвестициски услуги, во рамки на ИПА 2010;

5. Во областа на **даночната и царинската политика** донесени се повеќе измени на закони во функција на зајакнување на даночниот и царинскиот систем и негово натамошно усогласување со законодавството на ЕУ и тоа: Царинскиот закон; Закон за комуналните такси; Закон за персоналниот данок на доход; Закон за даноците на имот; Закон за даночна постапка; Закон за вршење на работи за застапување во царинските постапки, Закон за данокот на додадена вредност; Закон за административните такси; Закон за царински мерки за спроведување на заштита на правата од интелектуална сопственост, Закон за акцизите, Закон за Царинската управа, Закон за данокот за добивка и Закон за регистрирање на

готовински плаќања.

Истовремено со повеќе подзаконски акти се доуредени определени прашања во оваа област сврзани со: враќање на данокот на додадена вредност на даночни обврзници кои немаат седиште или подружница во земјата, враќање на данокот на додадена вредност на непрофитните организации, враќање на данокот на додадена вредност на странско дипломатско или конзуларно претставништво, враќање на данокот на додадена вредност на меѓународни организации, содржината на пријавата, начинот на пријавување на прометот, содржината на евиденцијата на фактури која ја води надлежен даночен орган, формата и содржината на барањето за паушално плаќање на персонален данок на доход, формата и содржината на барањето за издавање на одобрение за намалување на пресметаниот данок на добивка по основ на воведување и користење фискален систем на опрема, односно фискална апаратура и интегриран автоматски систем за управување, спроведување на законот за акцизите, формата, содржината, начинот на издавање и на одземање на службената легитимација на даночните инспектори, даночните контролори и даночните извршители, определување на добрата и услугите кои подлежат на повластена стапка на данок на додадена вредност, барањето за враќање на повеќе или погрешно наплатен данок, за формата и содржината на образецот на барањето за продолжување на доспеаноста на плаќањето на данок кога постојат сериозни сомневања, формата и содржината на образецот на барањето за одлагање на плаќање на даночен долг и др.

6. Во областа на **јавна внатрешна финансиска контрола, финансиска инспекција во јавниот сектор и внатрешна ревизија**, продолжија активностите за спроведување на децентрализираниот процес на јавна внатрешна финансиска контрола и се подготвија: Годишен извештај за функционирањето на системот за јавна внатрешна финансиска контрола за 2015 година; Нацрт - Прирачник за финансиско управување и контрола наменет за раководителите во јавниот сектор со намера да им помогне во разбирањето за системот за финансиско управување и контрола, и да ги насочи на клучните подрачја во кои се очекува нивниот активен ангажман; Насоки за раководна одговорност во кои се објаснува што значи раководната одговорност во пракса, врската помеѓу раководната одговорност и финансиското управување и контрола, одржани се работилници за 121 раководител /внатрешен ревизор за спроведување на хоризонтална ревизија; Во рамки на проектот „Обука на внатрешни ревизори во јавниот сектор“ продолжија активностите за сертификација на внатрешните ревизори; во октомври се одржа Конференција за затворање на Проектот на која, на 9 учесници кои успешно ги положија испитите, им беа доделени меѓународни сертификати за овластен внатрешен ревизор во јавниот сектор, со што бројот на сертифицирани внатрешни ревизори во јавниот сектор во Република Македонија се зголеми од 77 на 86; Одржани се 8 обуки на тема „Управување со ризици“ наменети за раководители и вработени во единиците за финансиски прашања и другите сектори, како и внатрешни ревизори во: Државен инспекторат за земјоделство, Министерството за внатрешни работи, Министерство за финансии, Министерство за одбрана, Агенцијата за електронски комуникации, Министерството за образование и наука, и Агенцијата за храна и ветеринарство, со цел презентирање на системот на управување со ризиците.

7. Во областа на регулирање на **имотно правните односи предложени се**: Измени и дополнувања на Законот за експропријација, Закон за приватизација и закуп на градежно земјиште во државна сопственост; Закон за приватизација и закуп на градежно земјиште во државна сопственост, Закон за користење и располагање на стварите во државна и општинска сопственост и др.

Министерството за финансии во овој период ги подготви и следните материјали, и документи

Со цел навремено креирање и дефинирање на политиките за кои е надлежно Министерството за финансии, подготвени се повеќе стратешки документи и тоа: Фискална стратегија на Република Македонија за 2017-2019 година, НПАА 2017, Стратешки план на Министерство за финансии за периодот 2017-2019 година, Стратегија за развој на јавната внатрешна финансиска контрола во Република Македонија за периодот 2016 – 2018 година и др;

Министерството за финансии ги координираше институциите и учествуваше во изработката на Програмата на економски реформи (ПЕР) за периодот 2017-2019 година во рамки на економско-финансискиот дијалог со Европската комисија, каде освен среднорочна макроекономска и фискална рамка вклучени се и 19 клучни секторски структурни реформи за зголемување на конкурентноста и растот на економијата.

Во 2016 објавен е јавен повик за пријавување на граѓани за добивање субвенциониран станбен кредит во периодот од 1^{ви} февруари до 31^{ви} декември 2016 година и донесен е Правилник за изменување и дополнување на правилникот за формата и содржината на барањето за субвенциониран станбен кредит, со што продолжи спроведувањето на проектите „Купи куќа, купи стан“ и „Купи куќа за млади“. Во координација со останатите институции предложени се мерки за подобрување на деловната клима, согласно препораките на извештајот Doing Business 2017 на Светската банка.

Воедно, подготвени се Предлог иницијативи од Министерството за финансии за Програмата за работа на Владата на Република Македонија за 2017 година и Информација за остварени резултати во функција на стратешките приоритети на Владата на Република Македонија за 2015 година.

Во 2016 година продолжи со имплементација твининг договорот за реализација на проектот “Зајакнување на среднорочното буџетирање за ефикасно управување со јавните финансии”, финансиран во рамки на ИПА 2011, со цел зајакнување на капацитетите на министерството во унапредувањето на буџетскиот процес, ревидирање на програмска класификација, развој на среднорочно буџетско планирање и подготовка на среднорочна буџетска рамка, како и известување по ЕСА методологија.

Во текот на 2016 година отпочна со реализација проектот Развој на предлози за имплементација на интегриран информационален систем за управување со јавни финансии во рамки на кој се спроведоа активности сврзани со :

- Проценка на тековната состојба на информационите системи кои се во употреба во Министерството за финансии
- Предлог решение и модел за подобрување на информационите системи кои се во употреба
- Стратегија за управување со информационите системи и Акциски план
- Стратегија на Секторот за информатика при Министерството за финансии и Акциски план
- Предлог решенија за имплементација на интегриран информационален систем за управување со јавните финансии
- План за минимизирање на трошоците за одржување на новиот информационален систем
- План за управување со промените
- Студија за истражување на пазарот на дефинираните предлог решенија за имплементација на интегриран информационален систем, и
- Техничка спецификација за избраното решение за имплементација на интегриран информационален систем за управување со јавните финансии

Во областа на **финансискиот систем** превземени се повеќе активности и изготвени се повеќе информации: за примената на актуелната регулатива за финансиско работење и друга

поврзана регулатива со наоди, препораки и предлог мерки за подобрување на состојбата; доуредување на Законот за инвестициски фондови во делот на приватните фондови со цел да се обезбеди истите да функционираат како Venture Capital Funds; реализација на Проектот “Финансиско образование за граѓаните за што беа организирани средби во 8 основни и едно средно училиште во Скопје и државата; и се направија анализи за можноста за продолжување на рокот за поднесување на завршните годишни сметки, со компаративна анализа за државите од Европската Унија и регионот;

Извршена е анализа со предлог решение за изменување на Законот за кредитно биро со што ќе се создаде основ кредитно биро во Република Македонија да обезбедува услуги за изготвување кредитна оценка (кредит скор) за кредитобарателите, реализација на Проектот Финансиска зона; анализа на потребата од измена на Законот за хартии од вредност заради унапредување на заштитата на малцинските акционери, реализација на проектот за понатамошно усогласување со законодавството на ЕУ во областа слободно движење на капитал и финансиски услуги - пазар на хартии од вредност и инвестициски услуги, финансиран од ИПА 2010 и склучен е твининг договор за реализација на проектот Понатамошна хармонизација со ЕУ во областа на осигурување и зголемување на операциите на пазарот, финансиран во рамки на ИПА 2012;

Во областа на **финансиската контрола** изготвени се: Насоки за начинот на спроведување на процесот на управување со ризици и Стратегијата за управување со ризици како и пример на Стратегијата за управување со ризици за министерство, Стратешки план за извршување на внатрешна ревизија за период од 2017 до 2019 година и Извештаи за спроведени внатрешни ревизии согласно Годишниот план за 2016 година.

Во областа на **управувањето со Европските фондови** подготвени се: Годишни изјави за гаранција за функционирање на системот на управување и контрола во рамки на децентрализираното спроведување на ИПА (ДИС) за ИПА Компонентите I, III, IV и V за 2015 година; Доставени се редовни апликации за средства до Европската комисија, врз база на направени трошоци во рамките на I, III, IV и V ИПА компонента; Подготвени се акциски планови за отстранување на недостатоците, согласно наодите на ревизорското тело на ИПА компонентите I, III, IV и V; Одржани се ревизорски мисии од страна на Европската комисија како и одржани технички состаноци во Брисел; Годишни декларации за сметките за ИПА компонентите I, III, IV и V; Ревидирани се внатрешните постапки за работа за управување со ИПА средствата и истите се доставени до Европска комисија; Проценка на пакетот на внатрешни постапки за работа и дополнителни компоненти за мерката 301 во рамки на ИПАРД Програмата; Добиена е акредитација од Европска комисија за мерката 501 од ИПАРД Програмата; Изготвувени се месечни извештаи за следење на напредокот на ИПА проектите на Министерството за финансии, во рамки на Националната програма ТАИБ 2009, ТАИБ 2010 и ТАИБ 2011; Подготвено е тендерско досие и склучен е договорот за Проектот за понатамошно усогласување со законодавството на ЕУ во областа слободно движење на капитал и финансиски услуги - пазар на хартии од вредност и инвестициски услуги, во рамки на ИПА 2010;

Во областа на **имотно правните работи** реализирани се активности за: Спроведување на Проектот „Откуп на дворно место 1 м² = 1 евро“, преку постапките за приватизација на градежно земјиште во државна сопственост; како и Спроведување на проектот „Посета на компании“ кои имаат проблем во постапката за приватизација на градежно земјиште во државна сопственост и за остварените средби со физички и правни лица за проблеми од имотно-правен карактер;

Меѓу другото Министерството за финансии во анализираниот период до Владата на Република Македонија има доставено информации, извештаи и други материјали (месечни/квартални/годишни) од специфични области по заклучоци на Владата на Република Македонија и на иницијатива на Министерството.

1.9. ОСВРТ НА ПОСТИГНАТИ И ОЧЕКУВАНИ РЕЗУЛТАТИ ВО 2017 ГОДИНА

Министерството за финансии во овој период работеше на подготовката и донесувањето на следниве закони и подзаконски акти:

Во 2017 година Министерството за финансии во рамките на своите надлежности продолжи со реализација на активности и мерки во функција на одржување на стабилна макроекономска политика и одржлива фискална позиција на државата, во услови на непредвидливи внатрешни и надворешни услови и окружување. Во овој контекст во рамките на фискалната политика постигнато е одржливо ниво на буџетски дефицит во рамки на планираниот и умерено ниво на јавен долг.

Поаѓајќи од законски утврдените надлежности и организационата поставеност на министерството, подготвени се повеќе закони и подзаконски акти во функција на реализација на поставените цели и надлежности на министерството.

1. Во областа на **јавните финансии**: подготвен е Предлог Буџет на Р.М. за 2018 година, и Предлог Закон за извршување на Буџетот за 2018 година, усвоена е Завршна сметка на Буџетот на Р.М. за 2016 година, како и Измени и дополнување на Буџетот на Р.М. за 2017 година со кој се извршени неопходни прилагодувања на приходната и расходната страна со цел одржување на макроекономската и фискалната политика во функција на одржување на ниско ниво на буџетски дефицит и јавен долг.

2. Во областа на **меѓународните финансиски односи и управувањето со јавниот долг** во 2017 година се донесе Одлука за утврдување на максималниот износ на ново задолжување преку издавање на државни хартии од вредност на домашниот финансиски пазар во 2018 година: Подготвен е Придонесот кон напредокот за НПAA за 2017 и **Изработен е Годишен извештај за јавниот долг за 2016 година.**

Истовремено обезбедени се средства за продолжување на започнатите продуктивни инфраструктурни проекти во функција на повисок економски раст и тоа: Закон за задолжување на Република Македонија со втор дел од заем кај Европската инвестициона банка по финансискиот договор за Проектот за изградба на автопатот на Коридор X на делницата Демир Капија-Смоквица, Предлог на Закон за изменување на Законот за задолжување на Република Македонија со кредит кај Кредитната банка за обнова ("KFW") по Договорот за кредит за Проектот за наводнување на јужниот регион на Вардар.

3. Во областа на **финансискиот систем** донесени се повеќе измени на законски решенија во функција на натамошно зајакнување на финансискиот систем и системот на осигурување и тоа: Закон за изменување на Законот за издавање на обврзници на Република Македонија за денационализација и Закон за изменување и дополнување на Законот за сметководството на буџетите и буџетските корисници; а изготвени се и: Предлог Закон за изменување и дополнување на Законот за вршење на услуги брз трансфер на пари; Предлог Закон за изменување и дополнување на Законот за заштита на потрошувачите при договори за потрошувачки кредити; Предлог Закон за изменување и дополнување на Законот за инвестициски фондови; Предлог Закон за изменување и дополнување на Законот за ревизија; Предлог Закон за изменување и дополнување на Законот за вршење на сметководствени работи; Предлог Закон за изменување и дополнувања на Законот за игрите на среќа и за забавните игри; Закон за изменување и дополнување на Законот за лизинг; Закон за финансиски друштва, Закон за кредитно биро, Закон за брз трансфер на пари, Закон за НБРМ, Закон за Централен регистар, Закон за Фондот за осигурување на депозити,

Закон за девизно работење, Закон за заштита на потрошувачи при договори за потрошувачки кредити; Закон за ревизија на инструментот за претпристапна помош (ИПА), Закон за ревизија, Законот за државната ревизија, Законот за вршење на сметководствените работи; Закон за хартии од вредност, Закон за инвестициски фондови, Закон за преземање на акционерските друштва; Законот за супервизија на осигурување, Закон за игрите на среќа и за забавните игри, Закон за банки. Со определени подзаконски акти доуредени се определени прашања сврзани со основање на финансиски друштва, финансиски лизинг, игри на среќа, за издавање на лиценца за производители на интернет игри на среќа, како Анализа за висината на каматните стапки во Република Македонија во однос на дел од земјите членки на ЕУ и земји од регионот;

4. Во областа на **даночната и царинската политика** Министерството за финансии во последниот квартал на 2016 година го спроведе ИПА Твининг лајт проектот “Понатамошно усогласување на даночното законодавство со законодавството на ЕУ” во соработка со Центарот за меѓународно и европско економско право (CIEEL) во Република Грција. Проектот се спроведе во рамките на Инструментот за претпристапна помош на ЕУ-ИПА, Национална програма за 2012 година под ИПА компонентата - Помош за транзиција и институционална надградба (TAIB), со траење од осум месеци.

Целта на овој проект е остварување на понатамошно усогласување на законодавството во областа на оданочувањето и зајакнување на капацитетите на Министерството за финансии и Управата за јавни приходи со цел ефикасно усогласување на домашното законодавство во областа на директното и индиректното оданочување со Директивите на Европската Унија, како и остварување на ефикасна наплата на даноците.

5. Во областа на регулирање на **имотно правните односи предложени** се: Измени и дополнувања на Законот за експропријација, Закон за приватизација и закуп на градежно земјиште во државна сопственост; Закон за приватизација и закуп на градежно земјиште во државна сопственост, Закон за користење и располагање на стварите во државна и општинска сопственост и др.

Министерството за финансии исто така ги подготви и следните материјали, документи, информации и извештаи:

Освен бројните законски и подзаконски акти подготвени се и повеќе стратешки документи и тоа: Фискална стратегија на Република Македонија за 2018-2020 година, Програма за економски реформи (ПЕР) 2018-2020, Стратешки план на Министерството за финансии за 2018-2020 и Програма за управување со јавните финансии и др;

Во областа на **јавните финансии** подготвени се повеќе документи во функција на реализација на зацртаните цели и активности и тоа: Фискална стратегија на Република Македонија за 2018-2020 година, Стратешки план на Министерството за финансии за 2018-2020, Предлог иницијативи од Министерството за финансии за Програмата за работа на Владата на Република Македонија за 2017 година (јуни-декември) и за Програмата за работа на Владата на Република Македонија за 2018 година како и Одлука за прераспределба на средства во Буџетот на Р.М. за 2017.

Исто така финализирана е и Програма за управување со јавните финансии во функција на унапредување на управувањето со јавните финансии, која се очекува да биде усвоена до крајот на годината, а финализиран е и текстот на Секторскиот плански документ за

управување со јавни финансии за обезбедување на помош од ИПА- 2 за 2018 програмска година.

Во месец ноември се заврши проектот "Strengthening the medium –term budgeting for effective public financial management" чија основна цел беше унапредување на квалитетот на финансиите и спроведување на реформи во управувањето со јавните финансии. Во рамките на проектот се остварија значајни и конкретни резултати и тоа Прирачник за програмска класификација, Прирачник за среднорочна буџетска рамка, Прирачник за известување по ESA Методологија, се подготви нацрт верзија на новиот Закон за буџети во кој се вградени сите овие реформи сврзани со среднорочното буџетско планирање, воведување на фискални правила и Фискален совет, како и се подготви нова платформа за регистрирање на обврските на сите институции во државата на централно и локално ниво.

Подготвена е Анализа на статусот на реализација на мерките за подобрување на деловната клима согласно методологијата на извештајот „Doing Business 2016“ и доставен извештај за спроведените реформи до Светска банка.

Објавен е јавен повик за пријавување на граѓани за добивање субвенциониран станбен кредит во периодот од 1^{ви} март до 31^{ви} декември 2017 година, со што продолжи реализацијата на проектите „Купи куќа, купи стан“ и „Купи куќа за млади“;

Во областа на **финансискиот систем** превземени се повеќе активности и изготвени се повеќе документи: Одлука за 16-та емисија на обврзници за денационализација; Упатство за изменување и дополнување на Упатството за формата и содржината на платните инструменти за вршење на платниот промет во земјата; Правилник за образецот за финансиски извештај со спецификација на трошоците за приходите и расходите на трансакциската сметка за изборна кампања; Правилник за изменување и дополнување на Правилникот за годишна сметка; Правилник за идентитетот, возраста и местото на живеење на учесникот во игрите на среќа и други проверки за приредување на интернет игрите на среќа; Правилник за минималните технички стандарди и услови во поглед на опремата (хардверот), како и функционалноста на софтверот за приредување на интернет игрите на среќа; Правилник за безбедноста и сигурноста на услугите кои ги нуди носителот на сертификатот за хардверска и софтверска платформа (хост сертификат) за приредување на интернет игрите на среќа; Правилник за видовите на задолжителните правила, процедури, протоколи и другата документација кои се однесуваат на контролниот систем за приредување на интернет игрите на среќа; Разгледување на барања и издавање лиценци за вршење на финансиски лизинг, следење и надзор на работата на давателите на финансиски лизинг; Разгледување на барања и издавање на дозволи за основање и работа на финансиски друштва, следење и надзор на работата на финансиските друштва; Разгледување на барања и издавање лиценци за овластен проценувач од областа на побарувања и обврски; Разгледување на барања за утврдување на постоење на економски интерес за прием во државјанство на Република Македонија согласно Уредбата за утврдување на критериумите за особен научен, економски, културен, спортски или друг национален интерес за стекнување на државјанство на Република Македонија и др;

Во областа на **управувањето со Европските фондови** подготвени се повеќе документи во функција на натамошно унапредувањето на односите со Европската Унија: Годишни изјави за гаранција за функционирање на системот на управување и контрола во рамки на децентрализираното спроведување на ИПА (ДИС) од страна на НАО до ЕК за ИПА Компонентите I, III,IV и V за 2015 година, Пакет документација до ЕК за барање за

доделување право за индиректно управување со ИПАРД 2 помошта, Годишни извештаи за имплементација на Оперативната програма за регионален развој (ОПРР) и за Оперативната програма за развој на човечки ресурси (ОПРЧР) за 2015 година до Европска Комисија, Прилагодување на постојниот систем за имплементација на новите регулативи за Инструментот за претпристапна помош (ИПА 2) за финансиската рамка 2014-2020, како и Прирачници за работа на ЦФЦД, НФ/МС и Оперативните структури согласно правилата утврдени со новите регулативи за ИПА2 кои се одобрени од страна на НАО.

Доставено е барање за доделување на правото за управување со буџетот за Годишната национална програма за 2015 година за акцијата бр. 2 – Програми на Заедницата на 01.06.2016 година; Започна имплементација на проектот Зајакнување на капацитетите на националните органи за правилно и ефикасно управување и ревизија на ЕУ фондовите, како и во поглед на новата ЕУ регулатива за претстојната финансиска перспектива 2014 - 2020;

Во тек е проектот „Подобрување на функцијата обезбедување на квалитет и функциите за верификација на трошоците во Секторот за централно финансирање и склучување на договори (ЦФЦД) во Министерството за финансии за програми финансирани во рамки на ИПА Компонентите I, III и IV, со цел понатамошно јакнење на капацитетите на Секторот во делот на проверка на трошоците и одобрувањето на тендерските документи;

Покрај проектите наменети за зајакнување на капацитетите на структурите за децентрализирано управување со ИПА, Министерство за финансии управува децентрализирано со портфолио на проекти ИПА Компонентите I, III и IV. Во моментот во рамките на овие програми се финансираат околу 360 проекти со вкупна вредност од околу 501,5 милиони евра, од коишто 284,6 милиони евра се обезбедени од Инструментот за претпристапна помош (ИПА). Проектите коишто се финансираат преку ИПА се во различни области, и тоа активности за поддршка на државните институции, изградба на патна и железничка инфраструктура, изградба на пречистителни станици и канализациони мрежи, и проектни активности поврзани со секторите вработување, образование и социјална инклузија.

Во областа на управувањето со Европските фондови подготвени се повеќе документи во функција на натамошно унапредувањето на односите со Европската Унија: Годишни изјави за гаранција за функционирање на системот на управување и контрола во рамки на децентрализираното спроведување на ИПА (ДИС) од страна на НАО до ЕК за ИПА Компонентите I, III, IV и V за 2016 година, како и Годишна декларација за управување со програмите од ИПА II,.

Доставена е Финална декларација за трошоци и извештај за одржливост на инвестициските проекти реализирани во рамките на ИПА Програмата за помош при транзиција и институционална надградба 2009, со цел затварање на програмата;

Доставени се Годишните извештаи за имплементација на Оперативната програма за регионален развој (ОПРР) и за Оперативната програма за развој на човечки ресурси (ОПРЧР) за 2015 година до Европска Комисија, како и Барање за доделување на правото за управување со буџетот за Годишната национална програма за 2016 година за акцијата бр. 2 – Програми на Заедницата;

Реализиран е проектот за Зајакнување на капацитетите на националните органи за правилно и ефикасно управување и ревизија на ЕУ фондовите, како и во поглед на новата ЕУ регулатива за претстојната финансиска перспектива 2014 - 2020; со партнери од Литванија

Потпишана е финансиска спогодба за ИПАРД II Програма за Република Македонија, со што е доделено правото за индиректно управување со средствата од оваа програма.

Во областа на **внатрешната финансиска контрола** продолжија активностите за спроведување на децентрализираниот процес на јавна внатрешна финансиска контрола и. Одржани се обуки на тема Управување со ризици. До крајот на 2017 година активностите ќе

бидат насочени кон изготвување на нов Законот за јавна внатрешна финансиска контрола; и подготовка на Стратегија за јавна внатрешна финансиска контрола.

Истовремено подготвени се насоки за начинот на спроведување на процесот на управување со ризиците и Упатство за начинот на изготвување на Стратегијата за управување со ризици, како и пример на Стратегијата за управување со ризици за министерство, реализација на проектот „Обука за внатрешните ревизори во јавниот сектор“ со нова група од 35 кандидати за CIPFA меѓународен сертификат за внатрешен ревизор и Извештаи за спроведени внатрешни ревизии согласно Годишниот план за 2017 година;

Во областа на имотно правните односи продолжи со реализација Проектот „Откуп на дворно место 1 м² = 1 евро“, преку постапките за приватизација на градежно земјиште во државна сопственост а за таа цел се реализира проектот „Посета на компании“ кои имаат проблем во постапката за приватизација на градежно земјиште во државна сопственост и се остварија средби со физички и правни лица за проблеми од имотно-правен карактер;

Меѓу другото Министерството за финансии во анализираниот период до Владата на Република Македонија има доставено информации, извештаи и други материјали (месечни/квартални/годишни) од специфични области по заклучоци на Владата на Република Македонија и на иницијатива на Министерството.

1.10. ПРОГРАМИ

Во Министерството за финансии утврдени се следните програми:

1.10.1. Администрација

Во рамки на оваа програма генерално се опфатени активностите на кабинетот, секторот за правни работи, секторот за финансиски прашања и секторот за информатика, кои обезбедуваат институционална поддршка на министерството за непречено и нормално функционирање на институцијата. Дополнително вклучени се и активностите на јавната внатрешна финансиска контрола, финансиската инспекција во јавниот сектор, внатрешната ревизија, второстепената управна постапка, и наплата на побарувањата.

Во рамки на програмата опфатени се :

-активности за работи непосредно поврзани со министерот, заменикот на министерот и државниот секретар, активности на финансискиот сектор, редовно сервисирање на обврските, организација и функционирање на информациониот систем, како и планирање и следење на јавните набавки.

-координација и унапредување на системот на јавна внатрешна финансиска контрола преку неговите три компоненти: финансискиот менаџмент и контрола, внатрешната ревизија и нивната хармонизација, имплементација на Законот за јавна внатрешна финансиска контрола и утврдување правна рамка за јавна внатрешна финансиска контрола (PIFC), со цел одржување на долгорочен фискален интегритет на јавниот сектор во Република Македонија. Мисијата на ЈВФК е изградба на систем, усогласен со барањата на *acquis*, кој гарантира разумно користење на јавните средства со примена на принципите на децентрализирана одговорност на раководството и воспоставување функционално независна внатрешна ревизија. Истовремено опфатени се и активностите на финансиската инспекција во јавниот сектор и нејзиното спроведување, со цел заштита на финансиските интереси на субјектите од сериозно лошо финансиско управување, измами и корупција.

-активности за наплата на побарувања пренесени во Министерството за финансии по законски основи, наплата на побарувања генерирани од Компензационите фондови и наплата на побарувања по основ на јавен долг.

1.10.2. Макроекономска и фискална политика

Оваа програма ги опфаќа активностите поврзани со креирање и дефинирање на макроекономска и фискална политика, подготовка на Програмата на економски реформи, системот за подготвување, извршување и финансирање на Буџетот на Република Македонија, управување со трезорскиот систем, меѓународни финансиски односи и управување со јавниот долг, даночната и царинска политика, и финансиско управување и менаџирање на средствата од прет-пристапната помош од ЕУ – ИПА.

Во рамки на програмата се реализираат активности во функција на:

- креирање и следење на остварувањето на макроекономската политика и подготовка на краткорочни и среднорочни проекции на главните макроекономски индикатори, анализа на деловната клима и мерки за нејзино континуирано унапредување и се изработува Програмата на економски реформи;

- креирање на фискалната политика и управувањето со јавните финансии, унапредување на буџетскиот процес, изработка на Фискалната стратегија за среднорочен период и буџетски циркулар, подготовка на Предлог Буџетот на Република Македонија и Завршната сметка на Буџетот на Република Македонија;

- извршување на буџетот, контрола во извршување на буџетот (на централно и локално ниво) на повеќе нивоа на класификации, следење и планирање на буџетската ликвидност, обезбедување на навремено и целосно следење и известување за извршувањето на буџетот и имплементирање на законските решенија кои директно се однесуваат на извршувањето на буџетот;

- соработка со меѓународни и билатерални финансиски институции за подготовка и реализација на проектите финансирани со странски заеми и донации и мерки и активности со цел ефикасно управување со јавниот долг на Република Македонија;

- програмирање на помошта од ИПА 2 во областа на управување со јавни финансии;

- имплементацијата на проектите на Министерството за финансии кои се финансираат од ИПА ТАИБ;

- координација на НПАА активностите за поглавјата од НПАА во надлежност на Министерство за финансии;

- креирање на даночната и царинската политика преку изготвување на законски и подзаконски акти од областа на персоналниот данок на доход, данокот на добивка, данокот на додадена вредност, акцизите, даноците на имот, комуналните и административните такси, регистрирањето на готовинските плаќања и даночните постапки, обединување и координирање на работите од областа на царинската политика, систем и постапки, како и подготовка на нацрти договори за одбегнување на двојното оданочување;

- се обезбедува ефикасно користење на средствата од ЕУ предпристапната помош на Република Македонија што ќе и овозможи на земјата поддршка при исполнувањето на критериумите за пристапување на патот кон полноправно членство во ЕУ. Главната цел е да обезбеди соодветна, ефективна и ефикасна имплементација на проекти финансирани од ИПА, истовремено почитувајќи ги принципите на стабилно финансиско управување и примена на соодветни контроли. ЦФЦД како централно тело за склучување на договори за ИПА Компонентите I, III и IV е одговорно за спроведувањето на тендерските постапки, склучувањето на договори, следење и исплата на проектите финансирани од ЕУ- ИПА во рамките на децентрализираниот систем за управување во Република Македонија; Истовремено се вршат работи што се однесуваат на сигурно финансиско управување со претпристапните фондови на Европската унија за Република Македонија (ИПА), отворање и управување со банкарските сметки за ИПА 1 и ИПА 2, барање на средства од Европската

комисија, одобрување трансфер на средства добиени од Европската комисија до оперативната структура, трансфер на средства до соодветните директорати на ЕК за плаќање на влезни билети за учество во Програмите и Агенциите на унијата, финансиско известување до Европската комисија, работи непосредно поврзани со Националниот координатор за авторизација (НАО) во однос на законитоста и регуларноста на извршените трансакции пред Европската унија, обезбедување ефективно функционирање на системите за внатрешна контрола на ИПА, обезбедување на ефикасен систем за превенција, идентификување и спречување на нерегуларности, измами и конфликт на интереси и воспоставување на мерки за спречување на измама, земајќи ги предвид идентификуваните ризици.

1.10.3. Финансиски систем

Во рамките на оваа програма се реализираат активности за подготовка на регулатива од областа на банкарските и небанкарските институции; следење на спроведувањето на тие прописи; предлагање на системски мерки и решенија во областа на пазарот на капитал, хартиите од вредност и на системот на девизно работење; се извршуваат активности за подготовка на регулатива од областа на системот на платниот промет; системот на државната и комерцијалната ревизија; подготвувањето на предлог законски акти од областа на пресметковниот систем, системот на осигурувањето, системот на сметководството и сметководственото работење на субјектите; објавување на сметководствени и финансиски стандарди и начела, подготвување на закони, подзаконски акти и прописи од областа на игрите на среќа, издавање на дозволи за работа на друштвата за финансиски лизинг, издавање на дозволи за основање и работа на финансиски друштва, усогласување и парафирање на Договорите за поттикнување и заемна заштита на инвестициите меѓу Република Македонија и трети земји, согласно со приоритетите на Владата на Република Македонија и други работи во врска со финансискиот систем.

1.10.4. Имотно-правни работи

Основна цел на оваа Програма е: да ги согледува и уредува имотно-правните односи со предлагање на законски прописи и подзаконски акти, кога една од страните е државата (експропријација, приватизација на градежно земјиште), да биде советодавен орган на Владата на Република Македонија кога се во прашање сопственичките и другите имотно - правни односи, а се предмет на интерес на Владата и другите државни органи и меѓу Владата и единиците на локалната самоуправа како и да управува со електронскиот систем за јавно наддавање за продажба и давање во закуп на недвижни и движни ствари кои не ги користат државните органи.

Имено, во рамките на оваа Програма непосредно се извршуваат и се следат законите од областа на имотно-правните односи, и тоа Законот за приватизација и закуп на градежно земјиште во државна сопственост согласно кој се реализира проектот „Откуп на дворно место место 1 м² = 1 евро“, Законот за експропријација согласно кој се овозможува реализација на голем број на проекти за изградба на објекти и изведување работи од значење за Република Македонија и од локално значење и Законот за користење и располагање со стварите во државна сопственост и со стварите во општинска сопственост, според кој се врши продажба и давање во закуп на недвижни и движни ствари кои не ги користат државните органи.

2. ПЛАН ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ

АДМИНИСТРАЦИЈА

2.1. А: Оправданост и дизајн на Програмата

<p>Образложение: Програмата Администрација произлегува од:</p> <p>1. Стратешките приоритети на Владата на Република Македонија содржани во Одлуката за стратешки приоритети за 2018 година : Република Македонија - членка на НАТО и Европската Унија;</p>
<p>2. НПАА Поглавје: 1 Политички критериуми (Јавна Администрација) Поглавје:32 Финансиска контрола</p>
<p>3. Стратешките приоритети и цели на Министерството за финансии: Административна и информатичка поддршка на Министерството за непречено функционирање, редовно сервисирање на обврските, подобрување на системот за управување со квалитет, зајакнување на јавната внатрешна финансиска контрола, спроведување на внатрешна ревизија, како и инспекција и зајакнување на финансиската дисциплина во Министерството со цел зајакнување на контролата во трошењето на јавните средства од страна на субјектите од јавниот сектор и корисници на јавни средства или гаранции, преку спроведување на финансиска, како и следење на реализација на наплатата на побарувања.</p>

<p>Назив на Програмата: Администрација</p>	<p>Цел на Програмата: Непречено функционирање на Министерството, редовно сервисирање на обврските, подобрување на системот за управување со квалитет, зајакнување на јавната внатрешна финансиска контрола и спроведување на внатрешна ревизија во Министерството и финансиска и инспекција во јавниот сектор, како и следење на реализација на наплатата на побарувања.</p>
<p>Показатели за успех на Програмата: Зајакнат систем за јавна внатрешна финансиска контрола, извршени ревизии согласно годишните планови за внатрешна ревизија во Министерството за финансии, спроведени надзори над трошењето на јавните средства, остварени приходи во Буџетот на Република Македонија и на посебните сметки од Компензациските фондови, реализација на Планот за јавни набавки и на системот за управување со квалитет, редовно сервисирање на обврските и изработка на предлог буџетот на Министерството, како и редовно одржување на ИКТ инфраструктура.</p>	

<p>Програмата е:</p>	<p>x хоризонтална</p>	<p>вертикална</p>
<p>Потпрограми (компоненти) од Програмата : Администрација</p>		
<p>Потпрограма 10: Администрација</p>	<p>Показател за успешност: спроведени ревизии, спроведени надзори, реализиран План за јавни набавки, изработен предлог буџет на Министерството.</p>	

МАКРОЕКОНОМСКА И ФИСКАЛНА ПОЛИТИКА

2.2.

А: Оправданост и дизајн на Програмата

Образложение: Програмата Макроекономска и фискална политика произлегува од:

1. Стратешките приоритети на Владата на Република Македонија содржани во Одлуката за стратешки приоритети за 2018 година : - Развој на економијата, зголемување на продуктивното вработување и подигнување на животниот стандард на граѓаните; Република Македонија – членка на Европската Унија и НАТО..

2. НПАА

Поглавје: 1 - Политички критериуми (Јавна администрација и Фискална децентрализација),

Поглавје 2- Економски критериуми,

Поглавје 3.16- Оданочување,

Поглавје: 3.17 – Економска и монетарна унија,

Поглавје 3.22 – Регионална политика и координација на структурни инструменти,

Поглавје 3.29- Царинска Унија и

Поглавје: 3.33 - Финансиски и буџетски одредби.

3. Стратешките приоритети и цели на Министерството за финансии: : фискална политика во функција на фискална одржливост и етапна консолидација на јавните финансии, поддршка на економијата со значителни инвестиции во инфраструктурни проекти; макроекономска политика насочена кон задржување на макроекономската стабилност, зголемување на конкурентноста на економијата и зголемување на вработеноста, воведување на поголема праведност во даночниот систем, со цел праведна распределба на доходот и општественото богатство паралелно со обезбедувањето на транспарентност во трошењето на парите на преку државниот буџет, спроведување на процесот на фискална децентрализација во рамките на целосно воспоставената законска рамка на локалната самоуправа, зајакнување на капацитетите за целосно приближување и преземање на правото на ЕУ, јакнење на административните капацитети и координативните структури за преговори со ЕУ и ефикасно користење на претпристапните фондови на ЕУ

Назив на Програмата: Макроекономска и фискална политика

Цел на Програмата: Макроекономска и фискална стабилност и ефикасно управување со јавните финансии во функција на продолжување со процесот на економски реформи и забрзување на економскиот раст. Постигнувањето на оваа цел ќе значи зголемување на благосостојбата и подобрување на квалитетот на живеењето во Република Македонија.

Показатели за успех на Програмата: Раст на БДП (во 2018-3,2%, во 2019 -3,5% и во 2020 -4% спроведување на реформи во управувањето со

јавните финансии и обезбедување на етапна консолидација на буџетскиот дефицит на среден рок (2,9 во 2018, 2,7% во 2019 и 2,3% во 2020 година) позасилена наплата на изворните приходи и други приливи, рационално и наменско користење на буџетските средства, одржување на ликвидноста на средствата (сметките на државата) и одржување на нивото на јавниот долг, како и поголема апсорпција на ИПА средствата.

Програмата е:

хоризонтална

вертикална

Потпрограми (компоненти) на Програмата: Макроекономска и фискална политика

Потпрограма 20: Макроекономска и фискална политика

Показател за успешност: Донесени се: среднорочно макроекономско сценарио, Програма на економски реформи, Фискалната стратегија со макроекономска проекција и проекција на јавен долг, Буџет на РМ, Завршна сметка на Буџет на РМ, Буџетски циркулар, Стратешки план, Извештаи за извршување на Буџетот на РМ, Програма за реформи управување со јавните финансии, Секторски плански документ за реформи во управувањето со јавните финансии, склучени договори согласно Национална/Оперативна ИПА програма, донесени закони за финансирање на тековни капитални проекти и закони за гаранција.

ФИНАНСИСКИ СИСТЕМ

2.3.

А: Оправданост и дизајн на Програмата

Образложение: Програмата Финансиски систем произлегува од:

1. Стратешките приоритети на Владата на Република Македонија содржани во Одлуката за стратешки приоритети за 2018 година : - Развој на економијата, зголемување на продуктивното вработување и подигнување на животниот стандард на граѓаните; Република Македонија – членка на Европската Унија и НАТО..

2.НПАА

Поглавје 3: Права на основање и слобода на давање на услуги

Поглавје 4: Слободно движење на капитал

Подрачја: Движење на капитал и исплата и Системи на исплата

Поглавје 6: Право на трговски друштва

Подрачје: Сметководство и ревизија

Поглавје: 9 финансиски услуги

Подрачја: Банкарство и финансиски конгломерати; Инфраструктура на финансискиот пазар; Пазар на хартии од вредност и инвестициски услуги и Осигурување и надомест од професионална пензиска шема;

Поглавје 30: Надворешни односи

Подрачје: Билатерални договори со трети земји

3. Стратешките приоритети и цели на Министерството за финансии: Зајакнување на капацитетите за целосно приближување и преземање на правото на ЕУ, јакнење на административните капацитети и координативните структури за преговори со ЕУ и користење на претпристапните фондови на ЕУ, поддржано преку донатори и Буџетот на Република Македонија.

Назив на Програмата: Финансиски систем

Цел на Програмата: Постојана надградба и усогласување на регулативата од областа на банкарскиот систем и небанкарските институции, пазарот на капитал, системот на осигурување и сметководствениот систем, ревизијата, платниот промет и игрите на среќа со законодавството на ЕУ, усогласување и парафирање на договорите за поттикнување и заемна заштита на инвестициите меѓу РМ и трети земји, согласно со приоритетите на Владата на РМ и создавање услови за ефикасно функционирање на финансиското работење.

Показатели за успех на Програмата: Обезбедување на ефикасно функционирање на финансискиот систем

Програмата е: (забележете го видот на Програмата)

хоризонтална

вертикална

Потпрограми (компоненти) од Програмата : Финансиски систем

Резултат 1: Хармонизирање на правната рамка со регулативата на ЕУ

Показател за успешност: Навремено донесување на закони и подзаконски акти и нивно спроведување.

Резултат 2: Спроведување на законска регулатива

Показател за успешност: Навремено извршување на надлежностите на Министерството за финансии кои произлегуваат од Законската регулатива од областа на финансискиот систем.

Резултат 3: Водење постапки за усогласување и парафирање на Договорите за поттикнување и заемна заштита на инвестициите меѓу Република Македонија и останатите држави

Показател за успешност: Потпишување на нови Договори за поттикнување и заемна заштита на инвестициите меѓу Република Македонија и останатите држави.

ИМОТНО ПРАВНИ РАБОТИ

2.4 А: Оправданост и дизајн на Програмата

Образложение: Програмата Имотно правни работи произлегува од:

1. Стратешкиот приоритет на Владата на РМ содржан во Одлуката за стратешки приоритети за 2018 година - Развој на економијата, зголемување на продуктивното вработување и подигнување на животниот стандард на граѓаните;

2.НПАА

Поглавје: 2 Економски критериуми

3. Стратешките приоритети и цели на Министерството за финансии: *Развој на економијата, зголемување на продуктивното вработување и подигнување на животниот стандард на граѓаните*

Назив на Програмата: Имотно правни работи

Цел на Програмата: Забрзана динамика на процесот на приватизација на градежното земјиште во државна сопственост и на постапките на експропријација, како и имплементација на Законот за користење и располагање со стварите во државна сопственост и со стварите во општинска сопственост и управување со системот за електронско јавно наддавање

Показатели за успех на Програмата: Зголемен број на завршени постапки

Програмата е:	x хоризонтална	вертикална
Потпрограми (компоненти) од Програмата : Имотно правни работи		
Потпрограма 70: Управа за имотно правни работи	Показател за успешност: Зголемен број на завршени предмети	
Потпрограма 71: Подрачни единици	Показател за успешност: Завршени предмети за приватизација и постапки за експропријација	

3. Влијанија врз човечките ресурси

ПРОГРАМА	Резиме на потреба од нови вработувања	Резиме на потреба од прераспределба на вработените	Резиме на потреба од обуки
3.1. Администрација	Потребни се 9 нови вработувања (3 во 2018, 3 во 2019 и 3 во 2020 година) Финансирање: за 3 лица за една година потребни се средства во висина од 1.125.000 денари.		Континуирана обука на сите нововработени како и на постојано вработените инспектори од областа на финансната инспекција согласно Годишната програма за обуки.
3.2. <u>Макроекономска и фискална политика</u>	Потребни се 27 нови вработувања (9 во 2018, 9 во 2019 и 9 во 2020). Финансирање: за 9 лица за една година потребни се средства во висина од 3.375.000 денари.		Обука за нововработените и за постојните согласно Годишната програма за обуки и други обуки во областа на реформи во управување со јавните финансии, управување со јавниот долг и менаџирање со ИПА фондовите
3.3 <u>Финансиски систем</u>	Потребни се 3 нови вработувања: (1 во 2018, 1 во 2019 и 1 во 2020 година). Финансирање: за 1 лице за една година потребни се средства во висина од 375.000 денари.		Потребна е обука за нововработените и за постојните вработени

<p><u>3.4 Имотно правни работи</u></p>	<p>Потребни се 3 нови вработувања: (1 во 2018, 1 во 2019 и 1 во 2020 година). Финансирање: за 1 лице за една година потребни се средства во висина од 375.000 денари.</p>		<p>Потребна е обука за нововработените и за постојните вработени, и тоа обуки за примена на Законот за општата управна постапка, обуки од областа на канцелариското и архивското работење, како и специјализирани обуки за спроведување на постапки за експропријација и приватизација на градежно земјиште во државна сопственост.</p>
---	--	--	---

4. Принципи на правична застапеност

<p>2018 очекувано влијание При новите вработувања ќе се применува принципот на правична застапеност на заедниците</p>	<p>2019 очекувано влијание При новите вработувања ќе се применува принципот на правична застапеност на заедниците</p>	<p>2020 очекувано влијание При новите вработувања ќе се применува принципот на правична застапеност на заедниците</p>
---	---	---

5. Развивање на заедничките функции

<p>2018 планирани мерки</p>	<p>2019 планирани мерки</p>	<p>2020 планирани мерки</p>
--	--	--

Заедничките функции се континуирани процеси кои се однесуваат на целото министерство и се одвиваат согласно утврдените методологии, процедури и временски интервали во текот на целиот тригодишен период.

Развивање политики

Министерство за финансии е насочено кон развивање на политики и процедури за успешно креирање на макроекономската политика управување со јавните финансии и политиката на јавниот долг, насочени кон повисок економски раст и подобрување на квалитетот на живеење на граѓаните.

Стратешко планирање/ подготвување на Буџетот

Предлагање на приоритетни цели што треба да бидат содржани во Одлуката за утврдување на стратешките приоритети на Владата на Република Македонија.

Организирање и координација на процесот за подготовка на Стратешкиот план, негово поврзување со буџетските средства и обезбедување на усогласеност на планот со организациските единици.

Следење на реализацијата на мерките и активностите содржани во Стратешкиот план.

Објавување на Стратешкиот план на Web страницата на Министерството за финансии.

Подготовка на Информациска за остварените резултати во функција на реализација на стратешките приоритети на Владата на Република Македонија.

Извршување на Буџетот и управување со средства

Подготвување на буџетско барање на министерството.

Следење на извршувањето на буџетот на министерството.

Подготовка на годишен финансиски план и месечни и квартални финансиски планови за трошење на буџетските средства.

Координација на процесот на подготовка, измена и дополнувања на буџетот на министерството.

Следење на интерни процедури за работа во насока на јакнење на одговорноста за успешно планирање и остварување на задачите и правилно евидентирање на финансиските трансакции.

Финансиско управување и континуиран мониторинг на средствата.

Одобрување на исплатите на средствата од буџетот на министерството преку систем на контрола на повеќе нивоа.

Подготвување на Годишен финансиски извештај, согласно одредбите за воспоставување и развој на финансиско управување и контрола.

Подготовка на интерни акти, правилници, упатства, оперативни инструкции за процесите од надлежност на министерството кои претходно не се опфатени или за кои постои потреба од годишно ревидирање.

Учество на вработените во соодветни обуки надлежност на министерството.

Подготовка и спроведување на Годишни планови за јавни набавки согласно со одобрените годишни буџети

Управување со човечки ресурси

Подготовка и следење на реализација на Годишната програма за обука на државните службеници во Министерството за финансии.

Подготовка и доставување на полугодишни извештаи за спроведени специјализирани обуки за државните службеници до Министерство за информатичко општество и администрација.

Координирање на процесот на оценување на државните службеници преку одржување на консултации и давање на инструкции на оценувачите во функција на законито и транспарентно спроведување на постапката за оценување и соодветно известување за спроведеното оценување до Министерство за информатичко општество и администрација.

Постапување по барања за слободен пристап до информации од јавен карактер и подготовка на Годишен извештај.

Изготвување на мислења по законите, колективните договори, подзаконските акти и други прописи.
Спроведување на постапки за вработување во Министерството за финансии.
Давање на совети на комисии и други работни тела од областа на трудово-правните односи и други правни работи.
Изготвување на општите и поединечните акти за правата, обврските и одговорностите на вработените.

Управување со информациски технологии

Воспоставување и одржување на безбедносни процедури.
Одржување и безбедност на информатичката опрема и апликациите.
Обука за вработените.
Континуирана надградба на информатичката инфраструктура и стручна и логистичка поддршка за вработените во министерството.

Внатрешна ревизија

Во Министерството за финансии, согласно организациската поставеност на работите и работните задачи, се спроведува внатрешна ревизија од страна на Секторот за внатрешна ревизија.